

tes chars, tes chevaux, tes soldats, ton pays et pour tout ce qui t'appartient. . . ».

Tatuhepa la fille de Dušratta est citée tout de suite après Tiyi et avant les autres épouses. S'il y avait une reine en Égypte et que celle-ci ne fût pas la fille du roi de Mittanni, celui-ci n'aurait-il pas en un mot pour la saluer? Plusieurs historiens ont accepté directement le témoignage de la lettre de Dušratta; d'autres n'ont pas voulu le comprendre dans le sens indiqué. Cependant il existe un argument, nouveau autant que je sache, et qui dérive du nom même de la reine Nefertiti. Ce nom doit se traduire «la belle qui est venue».

Nous savons par la stèle de Bekhten et par des textes historiques du temps de Ramsès II que lorsque le pharaon élevait une princesse étrangère au rang de reine on lui faisait un nom à la manière d'Égypte. La stèle de Bekhten parle expressément de la princesse lointaine: «Elle était extrêmement belle pour le cœur de Sa Majesté et au delà de tout. Alors on lui imposa sa titulature: «Grande épouse royale Nefroure». Et lorsque Sa Majesté arriva en Égypte elle remplit toutes les fonctions d'une épouse royale». Ainsi donc, lorsque Tatuhepa fille de Dušratta était arrivée, de même, de son pays pour devenir l'épouse d'Aménophis IV, on lui avait donné sa titulature et on lui avait fait son nom à l'égyptienne. Peut-on imaginer un nom plus approprié et plus flatteur que celui de Nefert-iti «la belle qui est venue»?

Je crois que cette remarque est d'un poids suffisant pour dissiper l'incertitude que professent certains à l'égard de l'identification de Tatuhepa de Mittanni avec Nefertiti, l'épouse bien-aimée d'Akhenaten-Aménophis IV. Il faudrait trouver une généalogie formelle de la reine, montrant sa descendance égyptienne, pour renverser cette manière de voir. Le poids de la démonstration repose désormais sur ceux qui nieraient son origine étrangère.

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΙΣ.— Περί τινων σημείων τῆς ἀπαλοιφῆς*, ὑπὸ
Θ. Βαροπούλου. Ἀνεκοινώθη ὑπὸ κ. Κ. Μαλτέζου.

1. Θεωροῦμεν τὴν ἐξίσωσιν $f(z) = u$

ὅπου f εἶναι μονότιμος ἀναλυτικὴ συνάρτησις· εἶναι γνωστὸν ὅτι τὸ πλῆθος τῶν σχέσεων τῆς μορφῆς,

$$u = c$$

* TH. VAROPOULOS.— Sur quelques points de l'élimination.

όπου c σταθερά, διὰ τὰς ὁποίας αἱ ἐξισώσεις

$$\begin{cases} f(z) = u \\ u = c \end{cases}$$

ἔχουν πεπερασμένον πλήθος κοινῶν ριζῶν ὡς πρὸς u , εἶναι, τὸ πολὺ, ἐν διὰ f ἀκεραίας, καὶ δύο διὰ f μερομόρφους.

Εἶναι ἡ γνωστὴ περίπτωσις τοῦ θεωρήματος τοῦ E. Picard¹.

Τὰ αὐτὰ ἐξαγόμενα ἰσχύουν, ὅταν ἀντὶ τοῦ c ληφθῆ συνάρτησις *ρητὴ* ὡς πρὸς z , ἢ τάξεως μικροτέρας τῆς τάξεως τῆς $f(z)$, συμφώνως πρὸς τὸ θεώρημα τοῦ E. Borel².

Ἐάν, ἀντὶ τῆς ἐξισώσεως $u=f(z)$, πρωτοβαθμίου πρὸς u , ληφθῆ ἐξίσωσις μορφῆς

$$f_0(z)u^v + f_1(z)u^{v-1} + \dots + f_v(z) = 0 \quad (1),$$

εἰς τρόπον ὥστε ἡ $u = \varphi(z)$ εἶναι πλειονότιμος συνάρτησις τοῦ z , τότε ὡς γνωστόν³, αἱ ἐξισώσεις τῆς μορφῆς

$$(2) \quad a_0(z)u + a_1(z) = 0$$

ὅπου $a_0(z)$, $a_1(z)$ εἶναι πολυώνυμα, τοιαῦται ὥστε αἱ (1), (2) νὰ ἔχουν πεπερασμένον πλήθος ριζῶν πρὸς u , εἶναι εἰς πλήθος πεπερασμένον μὴ ὑπερβαῖνον τὸν $2v$

2. Εἶναι φανερόν ὅτι αἱ ὑπὸ τῆς ἐξισώσεως (2) ὀριζόμεναι συναρτήσεις $u(z)$ εἶναι *μονότιμοι*, ἐπομένως, εἶναι φυσικὸν νὰ ζητηθῆ νὰ γίνῃ ἡ μελέτη τοῦ γενικωτέρου ζητήματος, ἀναφερομένου εἰς τὰς ἀλγεβρικὰς συναρτήσεις, τὰς δεχομένας κριτικὰ σημεῖα, αἵτινες ὀρίζονται ὑπὸ τῆς ἐξισώσεως:

$$a_0(z)u^k + a_1(z)u^{k-1} + \dots + a_k(z) = 0, \quad a_i(z) \text{ πάντα πολυώνυμα.}$$

Τὸ πρόβλημα τὸ ὁποῖον τίθεται εἶναι τὸ ἐξῆς:

Δίδεται τὸ πολυώνυμον

$$F(z, u) \equiv g_0(z)u^n + g_1(z)u^{n-1} + \dots + g_{n-1}(z)u + g_n(z) \quad (3),$$

οὔτινος εἷς τοῦλάχιστον τῶν συντελεστῶν $g_0, g_1, \dots, g_n$ εἶναι συνάρτησις ὑπερβατικῆ τοῦ z .

Δίδεται, ἐπὶ πλέον, τὸ πολυώνυμον

$$f(z, u) \equiv a_0(z)u^k + a_1(z)u^{k-1} + \dots + a_{k-1}(z)u + a_k(z) \quad (4),$$

οὔτινος οἱ συντελεσταὶ $a_0, a_1, \dots, a_k$ εἶναι πάντες πολυώνυμα ὡς πρὸς z .

¹ *Annales de l'École normale Supérieure*, 2e serie, 9, 1880, p. 145.

² G. RÉMOUNDOS: Sur les zéros d'une classe de fonctions transcendentes, Thèse - Paris, 1905.

³ E. BOREL: Leçons sur les fonctions entières, Paris, Gauthier Villars, 1922.

Ζητείται τὸ πλήθος τῶν πολωνύμων $f(z,u)$ τοιούτων ὥστε αἱ ἐξισώσεις

$$\begin{cases} F(z,u)=0 \\ f(z,u)=0 \end{cases}$$

νὰ ἔχουν πεπερασμένον πλήθος ριζῶν κοινῶν ὡς πρὸς u .

3. Εἶναι φανερόν ὅτι αἱ ὑπὸ τῆς $f(z,u)=0$ ὀριζόμεναι ἀλγεβρικοὶ συναρτήσεις $u=\varphi(z)$ δέον νὰ ὑποτεθῶσιν διακεκριμένοι.

Εἰς τὴν περίπτωσιν, λόγου χάριν, καθ' ἣν $n=2$, $k=3$, ὑποθέτομεν ὅτι, διὰ τὰς θεωρουμένας ἀλγεβρικοὺς συναρτήσεις, δὲν ὑπάρχει σχέσις τῆς μορφῆς.

$$\sum_i \lambda_i (a_i(z)u^3 + \beta_i(z)u^2 + \gamma_i(z)u + \delta_i(z))^2 = 0$$

λ_i εἶναι σταθεραὶ ποσότητες.

Ἡ μέθοδος ἡ ἀκολουθητέα διὰ τὴν λύσιν τοῦ ὡς ἄνω προβλήματος εἶναι διπλῆ:

1. Νὰ θεωρήσωμεν τὴν ἀλγεβρικοὺς συνάρτησιν $u(z)$, ἣν ὀρίζει ἡ $f(z,u)=0$, καὶ νὰ ἐκφράσωμεν ὅτι ἡ συνάρτησις

$$F(z, u(z))$$

ἔχει πεπερασμένον πλήθος ριζῶν ὡς πρὸς z . τότε θὰ ἔχωμεν

$$F(z, u(z)) \equiv p(z)e^{\varphi(z)}$$

ὅπου $p(z)$ εἶναι πολυώνυμον.

Ἴνα ὅμως δυνηθῶμεν νὰ ἐφαρμόσωμεν τὴν ταυτότητα τοῦ E. Borel¹, εἶναι ἀναγκαῖον νὰ ἀποδειχθῇ ὅτι ἡ συνάρτησις $\varphi(z)$ ἔχει πεπερασμένον πλήθος κλάδων.

Ἡ ἀπόδειξις τῆς προτάσεως ταύτης φαίνεται νὰ παρουσιάσῃ δυσχερείας, ἃς δὲν κατωρθώθη νὰ ὑπερπηδῆσωμεν.

2. Νὰ θεωρήσωμεν τὸ ἐξαγόμενον τῆς ἀπαλοιφῆς τῆς u μεταξὺ τῶν

$$F(z, u)=0 \quad \text{καὶ} \quad f(z, u)=0,$$

ὅπερ εἶναι πολυώνυμον τῶν $g_0, g_1, \dots, g_n$ βαθμοῦ ἀνωτέρου τοῦ πρώτου. Εἶναι προφανές ὅτι ἡ ἀπαλοιφή τῶν $g_0, g_1, \dots, g_n$ μεταξὺ $n+1$ τοιούτων ἐξισώσεων δὲν φαίνεται εὐχερῆς, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ ταυτότης τοῦ E. Borel, λόγῳ τοῦ ὅτι ὁ βαθμὸς ὡς πρὸς $g_i(z)$ ἀναβιβάζεται.

4. Ὅτι ὅμως δὲν συμβαίνει με τὰς $g_0(z), g_1(z), \dots, g_n(z)$, ἐπιτυχάνεται, ἂν εἰς τὴν θέσιν τῶν $g_i(z)$ τεθῶσιν βοήθητικοὶ συναρτήσεις $G_i(z)$, αἵτινες εἶναι ἐκφράσεις τῶν $g_i(z)$ ὑπὸ μορφήν ὀριζουσῶν τάξεως $k > 1$.

¹ Sur les zéros des fonctions entières. *Acta Mathematica*, **20**, 1897.

Τὰς ὀρίζουσας ταύτας σχηματίζομεν, ἂν θεωρήσωμεν τὴν ὀρίζουσαν τοῦ Sylvester τῶν δύο πολυωνύμων (3), (4):

$$\begin{vmatrix} g_0 & g_1 & g_2 & \dots & g_n & 0 & 0 & \dots & 0 \\ 0 & g_0 & g_1 & \dots & \dots & g_n & 0 & \dots & 0 \\ \dots & \dots & \dots & \dots & \dots & \dots & \dots & \dots & \dots \\ \dots & \dots & \dots & \dots & \dots & \dots & \dots & \dots & \dots \\ 0 & 0 & \dots & \dots & g_0 & g_1 & \dots & \dots & g_n \\ a_0 & a_1 & \dots & a_k & \dots & 0 & \dots & \dots & 0 \\ 0 & a_0 & \dots & \dots & \dots & a_k & \dots & \dots & 0 \\ \dots & \dots & \dots & \dots & \dots & \dots & \dots & \dots & \dots \\ 0 & 0 & \dots & \dots & \dots & a_0 & a_1 & \dots & a_k \end{vmatrix}$$

ἡ συνάρτησις αὕτη εἶναι μορφῆς $p(z)e^{\varphi(z)}$, ὅπου $\varphi(z)$ ἔχει προφανῶς πεπερασμένον πλῆθος κλάδων. Εἶναι συνάρτησις μονότιμος.

Ὡς ὀρίζουσας $G_i(z)$ λαμβάνομεν τὰς ὀρίζουσας, πλῆθους C_{n+k}^k , ἄς σχηματίζομεν ἐκ τῶν k πρώτων γραμμῶν, συνδυάζοντες τὰς $n+k$ στήλας ἀνὰ k .

Αἱ ὀρίζουσαι $G_i(z)$ δὲν δύνανται νὰ ὄσιν πᾶσαι ἀλγεβρικαὶ συναρτήσεις. Μία τούτων τουλάχιστον εἶναι ἀναγκαίως συνάρτησις ὑπερβατική.

Ὑπὸ τὰς ὡς ἄνω συνθήκας εἶναι εὐκόλον νὰ βεβαιώσωμεν τὰς ἐξῆς προτάσεις:

α') Τὸ πλῆθος τῶν πολυωνύμων (4), διὰ τὰ ὁποῖα ἡ συνάρτησις τοῦ Sylvester (5) εἶναι πολυώνυμον, ἀνέρχεται τὸ πολὺ εἰς $C_{n+k}^k - 1$.

β') Τὸ πλῆθος τῶν πολυωνύμων (4), δι' ἃ τὸ ἐξαγόμενον τῆς ἀπαλοιφῆς τοῦ u , μεταξὺ τῶν πολυωνύμων (3), (4), εἶναι συνάρτησις τῆς μορφῆς

$$p(z)e^{\varphi(z)},$$

p πολυώνυμον καὶ $\varphi(z)$ μονότιμος συνάρτησις, ἀνέρχεται τὸ πολὺ εἰς $C_{n+k}^k - 1$.

5. Ἡ ὡς ἄνω ἄρα παρουσιαζομένη δυσχέρεια αἴρεται, ἐὰν τὴν ὀρίζουσαν (5) τοῦ Sylvester ἀναπτύξωμεν κατὰ τὸν κανόνα τοῦ Laplace, ἔχομεν δὲ οὕτω τὸ ἀνώτερον ὄριον τοῦ πλῆθους τῶν πολυωνύμων $f(z, u)$, διὰ τὰ ὁποῖα αἱ ἐξισώσεις

$$\begin{cases} g_0 u^n + g_1 u^{n-1} + g_2 u^{n-2} + \dots + g_{n-1} u + g_n = 0 \\ a_0 u^k + a_1 u^{k-1} + a_2 u^{k-2} + \dots + a_{k-1} u + a_k = 0 \end{cases}$$

ἔχουν, ὡς πρὸς u , πεπερασμένον πλῆθος κοινῶν ριζῶν ἢ ταυτοτήτος τοῦ Borel εἶναι ἐφαρμοσίμος. Ἔχομεν οὕτω ἀποδείξει τὸ ἐξῆς θεώρημα:

Θεωρήσωμεν τὸ πολυώνυμον, βαθμοῦ n πρὸς u ,

$$(\alpha) \quad g_0(z)u^n + g_1(z)u^{n-1} + \dots + g_{n-1}(z)u + g_n(z),$$

οὔτινος εἰς τουλάχιστον τῶν συντελεστῶν εἶναι ὑπερβατικὴ συνάρτησις, καὶ λάβωμεν τὰ πολυώνυμα

$$(\beta) \quad a_0(z)u^k + a_1(z)u^{k-1} + \dots + a_{k-1}(z)u + a_k(z),$$

βαθμοῦ k πρὸς u , τῶν ὁποίων οἱ συντελεσταὶ εἶναι πάντες πολυώνυμα πρὸς z .

Τὸ πλῆθος τῶν πολυωνύμων (β) , τοιούτων ὥστε τὰ πολυώνυμα (α) , (β) νὰ ἔχουν πεπερασμένον πλῆθος κοινῶν ριζῶν ὡς πρὸς u , δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸν ἀριθμὸν

$$2 \cdot \left\{ \binom{k}{C_{n+k} - 1} \right\}.$$

Τὸ ὡς ἄνω ὄριον διὰ $k=1$ γίνεται $2n$, καὶ συμπίπτει μὲ τὸ ὑπὸ τῶν P. Painlevé καὶ Ρεμούνδου ὑπολογισθὲν ἀνώτερον ὄριον τῶν ἐξαιρετικῶν τιμῶν¹ μιᾶς πλειονοτίμου συναρτήσεως μὲ n κλάδους.

RÉSUMÉ

Nous traitons le problème suivant: *Étant donné une fonction analytique, à n branches, définie par une équation de la forme:*

$$g_0(z)u^n + g_1(z)u^{n-1} + \dots + g_n(z) = 0;$$

dont les coefficients ne sont pas tous des polynomes; une au moins des fonctions $g_0, g_1, \dots, g_n$ est une fonction transcendante.

Quel est le nombre des fonctions algébriques exceptionnelles, définies par les équations

$$a_0(z)u^k + a_1(z)u^{k-1} + \dots + a_k(z) = 0;$$

K étant fixe et supérieur à l'unité?

Nous obtenons la proposition suivante:

Le nombre des polynomes en u , de la forme:

$$a_0(z)u^k + a_1(z)u^{k-1} + \dots + a_k(z);$$

$a_0, a_1, \dots, a_k$ étant tous des polynomes en z , tels que les équations

$$\begin{cases} g_0(z)u^n + g_1(z)u^{n-1} + \dots + g_n(z) = 0; \\ a_0(z)u^k + a_1(z)u^{k-1} + \dots + a_k(z) = 0; \end{cases}$$

aient un nombre fini des racines communes en u , ne peut dépasser

$$2 \cdot \left\{ \binom{k}{C_{n+k} - 1} \right\};$$

n désignant le nombre des déterminations de la transcendante, et K celui des déterminations de la fonction algébrique considérée.

¹ G. RÉMOUNDOS, Thèse, loc. cit. 1905.